

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО "ВАСИЛ ЛЕВСКИ"
гр.Първомай, ул."Бр.Миладинови"-север № 53а тел./факс: 0336/6- 29-12-директор, е-mail: pgss_parvomai@abv.bg
сайт: <https://pgss-vlevski.com>

Информацията е заличена

УТВЪРДИЛ: съгласно чл.2 от ЗЗПД

*Директор
на ПГСС "В.Левски"*

**ЕТИЧЕН КОДЕКС
НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ В
ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО
"ВАСИЛ ЛЕВСКИ"-ГР. ПЪРВОМАЙ**

Разработен на основание чл. 175, ал. 1 от ЗПУО

2020 година

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за етично поведение на специалистите в сферата на образованието и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение.

1. Училището е място, където се изгражда сплотена училищна общност на ученици, учители и родители. Тази общност постига много повече на принципа на общото действие, като подпомага и допълва личните усилия на всеки. Членовете на общността се отнасят с уважение помежду си и си помагат за постигането на една обща цел – по-добро образование;
2. Всеки учител осъществява своите професионални задължения в услуга на учениците и допринася за формиране облика на училището.
3. За всеки работещ в училището е морален дълг да спазва принципите на професионалната етика.
4. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето/ученика.
5. Всеки ученик притежава неповторима уникалност и стойност.
6. На всеки ученик е гарантирано правото на: свобода на изразяване на мнение; свобода на мисълта, съвестта и религия; формиране на собствени възгледи в право да ги изразява свободно;

НОРМАТИВНА ОСНОВА

Конвенцията на ООН за правата на детето; Европейската харта за правата на човека; Конституция на РБ; Закон за защита правата на детето; Закон за защита правата на човека; Закон за предучилищното и училищно образование; Стандарт за приобщаващо образование.

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Етичният кодекс на ПГСС „Васил Левски” е създаден на основание чл. 175, ал.1 от ЗПУО и е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното и училищното образование. Този кодекс определя правилата за поведение на работниците и служителите в ПГСС „Васил Левски” гр. Първомай и има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и морал, както и да издигне престижа на училището.
2. Дейността на всички работещи в училището се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност;
3. Служителите изпълняват служебните си задължения при строго спазване на законодателството в Република България, като съдействат за провеждането на държавна политика в сферата на образованието;
4. Служителите извършват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стремят непрекъснато да подобряват работата си в интерес на учениците и техните семейства;
5. Служителите следват поведение, което не накърнява престижа на ПГСС „Васил Левски” не само при изпълнение на служебните си задължения, но и в своя обществен и личен живот.
6. При изпълнение на служебните си задължения служителите се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.

ЦЕЛИ

1. Да представи основните ценности и принципи, които работещите с деца и ученици трябва да знаят и спазват в своята практика;
2. Да утвърди волята и стремежа на работещите за етичност в практическата им дейност;
3. Да насочат поведението и подпомогнат работещите с ученици в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика;
4. Да очертаят моралните отговорности на работещите към учениците, към семейството, помежду си и към обществото.

ПРОФЕСИОНАЛНИ ЦЕННОСТИ

1. Работещият с ученици трябва да притежава определени личности, морални и социални качества;

2. Работещият с ученици специалист се обляга на своята компетентност - притежава и отговорно прилага своето познание и опит;

3. Работещият не поставя успеха на своята работа в зависимост от професионалния компромис, работи независимо и носи отговорност за действията си;

4. Професионалистът се стреми да изпълнява работата си качествено и в срок, но не заблуждава учениците и техните семейства за ефективността и ефикасността на своята дейност, т.е. високо цени честността в отношенията;

5. Работещият с ученици е коректен в отношенията си с децата и е лоялен спрямо родителите им, но без да пренебрегва отговорността си към обществото.

ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ **ПРИНЦИПИ НА ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ**

1. Доверието и взаимното уважение между професионалиста и семейството са в основата на взаимоотношенията помежду им. В този смисъл професионалистът се ангажира да работи за изграждане на доверие с учениците и родителите, да защитава интересите на учениците, с които работи, да защитава принципите на поверителност на информацията, да създава реалистична очаквания за резултатите от работата си, да избягва действия и ситуации, които биха предизвикали конфликт;
2. Професионалистът целенасочено се стреми към изграждане, утвърждаване и повишаване на доверието и уважението към професията. Затова той се ангажира да развива и популяризира успешни практики, да работи за повишаване на професионалната си отговорност и компетентност, да подпомага професионалното израстване на своите колеги и да насърчава проявите на висок професионализъм и морал, да се стреми към прозрачност и социална отговорност в работата си;
3. Работещият с ученици сътрудничи с неправителствени организации и представители на обществеността, като запазва професионална независимост.

ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

1. Всеки ученик има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие;
2. Всеки ученик има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие;
3. Всеки ученик и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал;
4. Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на ученика.
5. Всеки ученик, попаднал в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.
6. Работещите в училище да разбират и уважават уникалността на всеки ученик.
7. Работещите в училище да се съобразяват със специфичната уязвимост на всеки ученик.
8. Работещите в училище да създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на ученика.
9. Работещите в училище да подкрепят правото на ученика на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.
10. Работещите в училище да работят в най-добрия интерес на ученика.
11. Работещите в училище да осигуряват научениците с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.
12. Работещите в училище да не участват в практики, които не зачитат достойнството на ученика или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.
13. Работещите в училище да не участват в практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.
14. При съмнение за малтретиране да се уведомяват органите за закрила на детето и да следи дали са предприети необходимите мерки.
15. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

16. При наличие на действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на ученика, работещите в училище имат моралната и законова отговорност да информират органите по закрила на детето.
17. Работещите в училище да опазват личната информация за възпитаниците си и техните семейства и да я ползват само и единствено в техен интерес и във връзка и по повод на изпълнение на моралните си и служебните си ангажименти.

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

1. Да проявяват самоуважение и уважение към другите и да поемат отговорност за собственото си поведение.
2. Да познават и спазват приетите правила и реда в училище.
3. Да не пречат на останалите при упражняване на техните права и задължения.
4. Да не използват груб език, обидни думи и злепоставяне на съученици, учители и родители.
5. Да не допускат насилие и тормоз в общуването си с околните.
6. Да се стремят към разбиране, толерантност и подкрепа спрямо различните хора, включително спрямо учениците със специални образователни потребности.
7. Да приемат за първостепенно свое задължение в училище обучението, а не забавлението.
8. Да не провокират конфликти с останалите и да се стремят да ги предотвратяват, съобразно възможностите си и разписаните правила в училище.
9. Да се стремят към постижения, без да се отнасят пренебрежително или подигравателно към постиженията на другите.
10. Да проявява внимателно и грижовно отношение към по-малките ученици.
11. Да търсят решение на проблемите, като се обръщат за съдействие към родителите си, класния ръководител, училищния психолог и училищното ръководство.
12. Да идват в училище в приличен и чист външен вид и да не демонстрират материалните възможности на родителите си пред останалите.
13. Да пазят училищното имущество, което е публична собственост така, както пазят личните си вещи.
14. Да се грижат за чистотата в училище и извън него и да опазват околната среда.
15. Учениците не нарушават гражданските права на други хора, включително съученици, учители, служители и родители като ги снимат, записват и разпространяват записите чрез различни медии без тяхно знание и съгласие.
16. Основна грижа на ученика е личното му развитие и успех, който се гарантира от благоприятния климат на сигурност в училище. Затова ученикът трябва да се стреми към добронамерени и приятелски отношения със съучениците си.
17. Учениците, като част от училищната общност приемат да спазват следните правила за безопасно поведение в Интернет и етично използване на социалните мрежи:
  - (1) Да не снимат и публикуват клипове, в които има обидно съдържание за учители, ученици, служители и родители.
  - (2) Да не качват снимки или колажи, които уронват достойнството на други хора – ученици или възрастни.
  - (3) Да не публикуват информация за други, която не отговаря на истината или има подвеждащ характер.
  - (4) Да не използват груби и обидни думи и особено заплахи към с други хора.
  - (5) Да не влизат в непознати и съмнителни сайтове, които нямат връзка с учебния процес без знанието и разрешението на родителите или учителите.
  - (6) Да не отговарят на запитвания на непознати лица по Интернет, да създават контакти с тях, да се срещат с тях и непременно да уведомяват родителите си или учители за всеки подобен случай.
  - (7) Да не качват и споделят каквато и да е лична информация, на който и да е сайт без позволение на родител.
  - (8) Да не поставят снимки в Интернет със свободен достъп на видимост без предварително одобрение от родител.
  - (9) Да не отварят e-mail от непознат адрес и никога да не отговарят на такива писма.
  - (10) Да не правят нищо, за което ги е помолил някой, с когото са се запознали онлайн, без да го обсъдят с родителите си или с учители.

РОДИТЕЛИ. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

1. Първостепенна отговорност на служителите е подпомагане семейството при отглеждането и възпитанието на учениците.
2. Зачитане достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.
3. Уважаване ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на ученика и правото му да взема решения за своите деца.
4. Информирание на семейството за всички решения, отнасящи се до ученика и за начина, по който се работи с него.
5. Работещите в училище не позволяват и не участват в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на ученика.
6. Работещите в училище не използват отношенията със семейството за лично облагодетелстване.
7. Осигуряване конфиденциалност на информация и зачитане правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа.
8. Разкриването на поверителна информация за ученик може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.
9. В случаите на конфликт между членовете на семейството, да се работи открито, споделяйки наблюденията си за ученика с цел всички включени страни да вземем информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане страна в конфликта.

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ / НАСТОЙНИЦИТЕ

1. Родителите помагат според възможностите си за да се утвърди трайно авторитета на училището.
2. Проявяват постоянни грижи за доброто образование на своето дете;
3. Следят и насърчават неговите успехи;
4. Съветват и осигуряват всички възможности за творческото му развитие;
5. Съдейства за самостоятелното критично мислене на ученика;
6. Съобразява се с индивидуалните потребности и желания на ученика.
7. Семейството трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения.
8. Задължение на родителя /настойника/ е да се интересува от мнението на учителите и да се съобразява с тях.
9. Родителят трябва да упражнява контрол и да налага своя авторитет без насилие, като зачита ученика и спазва основните му права.
10. Родителят възпитава ученика чрез личния си пример в дух на уважение, толерантност, инициативност и свободолюбие.
11. Родителят трябва да се стреми да решава конфликтите между поколенията спокойно и в контакт с всички членове на училищната общност.
12. Родителят подготвя ученика за живота и има една основна морална задача – да създава ценности и да ги предава на следващите поколения.

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ КОЛЕГИТЕ

1. Изграждане и поддържане отношения на уважение, доверие, сътрудничество и коректност.
2. В отношенията с колегите си служителят проявява уважение и коректност, като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.
3. Служителят уважава мнението на колегите си и се съобразява с правото им на личен живот.
4. Обменяне на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието на гимназията и правата на детето.
5. Утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет чрез лично поведение и чувство за отговорност
6. Недопускане на действия, които биха уронили престижа на професията и нетърпимост към подобни действия.
7. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител.
8. Със своето лично поведение и чувство за отговорност служителят на ПГСС „Васил Левски” трябва да дава пример на другите служители, а служителите на ръководни длъжности – и по отношение на подчинените си.

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

1. Колективът на ПГСС „Васил Левски” гр. Първомай работи за създаване на сигурна обществена среда, в която ученикът да получава качествена образователна услуга, здравна грижа, възпитание и да живее без насилие.
2. Колективът работи за подобряване на сътрудничеството между организациите както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на учениците и техните семейства.
3. Колективът съдейства за повишаване степента на разбиране на учениците и техните нужди от обществото.

ПОВЕДЕНИЕ НА СЛУЖИТЕЛЯ

1. Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи.
2. Служителят не е длъжен да изпълни нареждане, което засяга неговите права и правата на неговото семейство.
3. Служителят не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на ПГСС „Васил Левски”
4. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Не трябва да върши работата си по начин, допускащ влияние от друг.
5. Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели; Информира своевременно непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното му имущество.
6. Служителят в изпълнение на заеманата длъжност, трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.
7. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва данните и документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения при спазване правилата за защита на информацията. *ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ*
8. При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот служителите следват поведение, което не уронва престижа на ПГСС „Васил Левски” гр. Първомай.
9. Служителите не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.
10. Служителите се стремят да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустановят;
11. Служителите спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представлява;
12. Служителят не може да участва в скандални прояви, с които би могъл да накърни престижа на гимназията.
13. Служителят е длъжен да спазва установеното работно време за изпълнение на възложените му задължения, заложи в длъжностната му характеристика или чрез административни актове.
14. Служителят противодейства на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището. Служителят не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да иска и да приема подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните му задължения.

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Конфликт на интереси възниква, когато служителят има личен интерес, който му влияе до толкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебни задължения

1. Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.
2. Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

3. Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.
4. В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му, служителят може да се оттегли от служебни си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ИНСТИТУЦИИ И ОРГАНИЗАЦИИ

1. Служителите подпомагат органите на държавна и местна власт с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.
2. Когато прави предложения пред органите на държавна и местна власт, служителят предоставя цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.
3. Отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява, като при необходимост пренасочва въпросите към друг служител, притежаващ съответната компетентност.
4. Служителите предоставят исканата информация от органите на държавна и местна власт бързо, точно и коректно, освен ако изрично не е посочено друго в нормативен акт, засягащо поверителна информация. В тези случаи се иска разрешение от директора на училището
5. Служителите активно съдействат за осъществяване на партньорски отношения с НПО и органите на държавната и местна власт.

ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

На основание чл. 265 от ЗПУО, с цел създаване на условия за активни и демократично функциониращи общности, ПГСС „Васил Левски” се създава обществен съвет, който подпомага развитието на училището, осъществява граждански контрол на управлението му и участва в създаването и приемането на етичния кодекс на училищната общност.

САНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

Санкциите се налагат съобразно действащата нормативна уредба.

Санкциите по този кодекс се налагат с цел да се предупреди и превъзпита нарушителя към спазване на етичните норми и да се въздейства възпитателно върху останалите членове.

Етичният кодекс на училищната общност в ПГСС „Васил Левски” е приет от представители на педагогическия съвет, обществения съвет, настоятелството и ученическото самоуправление при спазване на реда, определен в правилника за дейността на училището